

Zaliczki w PIT – brak oświadczenia zleceniobiorcy

Jakie są obowiązki płatnika, gdy zleceniobiorca nie przedstawi oświadczenia, że przedmiot zlecenia nie pokrywa się z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą ?

Zgodnie z zasadą przyjętą w art. 41 ust. 1 ustawy o **PIT płatnicy**, będący m.in. osobami prawnymi, którzy dokonują świadczeń z tytułu działalności (o której mowa w art. 13 pkt 2 i 4-9 oraz art. 18) osobom określonym w art. 3 ust. 1, **są obowiązani pobierać** (z zastrzeżeniem ust. 4) **zaliczki na podatek dochodowy**, stosując do dokonywanego świadczenia, pomniejszonego o miesięczne koszty uzyskania przychodów w wysokości określonej w art. 22 ust. 9 oraz o potrącone przez płatnika w danym miesiącu składki, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2 lit. b, **najniższą stawkę podatkową określoną w skali, o której mowa w art. 27 ust. 1.**

Wyjątek od zasady poboru podatku przez płatnika określa natomiast art. 41 ust. 2 ustawy o **PIT**, na podstawie którego płatnik nie jest zobowiązany do poboru zaliczek od wypłaconych należności, m.in. z tytułu **umowy zlecenia**, jeżeli podatnik - osoba fizyczna złoży oświadczenie, że wykonywane przez nią usługi wchodzą w zakres prowadzonej działalności gospodarczej, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3.

W efekcie, z powyższego [przepisu](#) wynika, że tylko złożenie stosownego oświadczenia przez podatnika zwalnia płatnika od konieczności pobrania zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, gdyż w takim przypadku obowiązek [rozliczenia](#) podatku obciąża podatnika osiąającego [przychody](#) z działalności gospodarczej.

Wnosząc a contrario, niezłożenie takiego oświadczenia przez podatnika, nie zwalnia płatnika z obowiązku pobrania zaliczki, nawet wtedy gdy dla płatnika oczywiste jest, że przedmiot zlecenia wchodzi w zakres działalności gospodarczej podatnika.

Warto pamiętać, że w takim przypadku to podatnik ponosi ewentualne ryzyko podatkowe na gruncie podatku dochodowego (uzależnione od wystąpienia zaległości podatkowej), jak również w związku z niewystawieniem [faktury VAT](#) i nieopodatkowaniem [transakcji](#) dla celów tego ostatniego podatku.

Regulacja art. 41 ust. 2 ustawy o **PIT** koresponduje z zasadami [odpowiedzialności](#) płatnika określonymi w przepisach Ordynacji podatkowej.

Zgodnie bowiem z art. 30 § 1 O.p. płatnik, który nie wykonał obowiązków z art. 8 O.p. (obowiązek obliczenia, pobrania i wpłacenia podatku we właściwym terminie organowi podatkowemu) odpowiada za podatek niepobrany lub podatek pobrany a niewpłacony.

Warto wskazać, że **organ podatkowy** nie wydaje decyzji o odpowiedzialności płatnika w sytuacji, gdy podatek nie został pobrany z winy podatnika (art. 30 § 5 O.p.).

Złożone zatem przez podatnika oświadczenie, o którym mowa w art. 41 ust. 2 ustawy o PIT stanowi stosowny dowód winy podatnika, wyłączającej odpowiedzialność płatnika w przypadku, gdyby nieopobranie podatku nastąpiło na podstawie nierzetelnego oświadczenia.

Katarzyna Wojtowicz-Janicka, doradca podatkowy, Kierownik Zespołu ds. PDOP ECDDP Sp. z o.o.

Autorzy:

- **Katarzyna Wojtowicz-Janicka**
- **ECDDP Sp. z o.o.**

Artykuł z dnia: 2011-10-17